

РОЗДІЛ 3. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ НА МІКРОРІВНІ
TAX POLICY AS A MANAGEMENT TOOL AT THE MICRO LEVEL

У статті розкрито суть податкової політики суб'єкта господарювання, зміст основних її компонентів. Надано характеристику основним рівням податкової політики (державна податкова політика, регіональна податкова політика, податкова політика територіальних громад, податкова політика суб'єкта господарювання). Ідентифіковано її варіанти та особливості поведінки платника податків, що відповідають кожному з них. Встановлено послідовність формування та реалізації податкової політики суб'єкта господарювання, яка передбачає також узгодження податкових цілей із стратегічною метою господарської діяльності. Охарактеризовано взаємозв'язки процесу реалізації податкової політики з особливостями обліково-аналітичної роботи. Визначено зміст та структуру Положення про податкову політику суб'єкта господарювання.

Ключові слова: варіанти податкової політики, внутрішній регламент про податкову політику, етапи формування податкової політики, податок, податкова політика, рівні податкової політики.

The article examines the organizational, procedural, and methodological components of the tax policy of a business entity. The levels of tax policy have been identified (state tax policy, regional tax policy, tax policy of territorial communities, tax policy of a business entity). The directions for improving state tax policy and tax policy of territorial communities, which should be taken into account when forming tax policy at the micro level, are analyzed. Particular attention is paid to determining the constituent elements of the tax policy of a business entity (goal and objectives, principles, mechanisms and tools, subjects and objects, process), establishing their content, mutual coordination, and adaptation to the specifics of economic activity, management model, and features of accounting, analytical, and control activities. When making tax calculations, the list of active management objects is determined: tax status and regime, procedure for determining tax obligations, tax elements, tax benefits and preferences, etc. It has been proven that the formation of tax policy is a systemic process that must be carried out at the highest management level with the involvement of representatives of the accounting and analytical departments of the business entity. Tax policy options (cautious option, balanced option, risky option) and features of taxpayer behavior corresponding to each of them have been identified. The structure of the internal document "Regulations on the Tax Policy of a Business Entity" (preamble, tax mechanism, policy on individual taxes, accounting support, tax risk management, final provisions) has been determined, their content, which will ensure the effective inclusion of the tax settlement management process in the general management system and consistency with the procedures for performing accounting, analytical and control operations. The results obtained allow us to form a set of practical measures and procedures aimed at the high-quality fulfillment by a business entity of its tax obligation, optimization of the tax burden, improvement of management, and minimization of tax risks in achieving indicators of prospective development.

Key words: tax policy options, internal regulations on tax policy, stages of tax policy formation, tax, tax policy, levels of tax policy.

УДК 336.22.027:334

DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.94-12>

Кузь В.І.

к.е.н., доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Kuz Vasyi

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National
University

Постановка проблеми. В умовах нестачі фінансових ресурсів для виконання бюджетних програм на національному та місцевому рівнях значна увага приділяється дослідженню державної податкової політики, аналізу й оцінці її ефективності, що безумовно є виправданим з точки зору важливості змісту складових податкової політики для забезпечення економічного розвитку та їх впливу на діяльність усіх без винятку економічних суб'єктів. Проте меншими масштабами розгляду характеризуються питання дослідження змісту та особливостей формування податкової політики на мікрорівні, хоча податкові відносини в організаційних і виробничих системах суб'єктів господарювання мають вагоме значення, адже прямо чи опосередковано впливають на рентабельність, платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність та можуть сприяти чи перешкоджати досягненню стратегічних цілей.

Згідно даних Публічного звіту Державної податкової служби України за 2024 р. [1] станом на 1 січня 2025 р. налічується 3,5 млн платників податків, з яких 1,4 млн юридичних осіб та 2,1 млн фізичних осіб-підприємців. Значна кількість суб'єктів на яких покладено податковий обов'язок підкреслює необхідність обрання ними не тільки операційних та управлінських стратегій, але й розуміння механізму оподаткування їх діяльності, його впливу на її безперервність та результативність, що вимагає розроблення, декларування та дотримання податкової політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливість податкових надходжень для фінансування соціально-економічних програм та багатоглибини податкового механізму призводять до активного розгляду науковцями проблем державної податкової політики (Н.В. Архирейська [2], М.В. Гомон [3], А.В. Нечипоренко [4]), податкової політики територіальних громад (Л.І. Крачок [5])

та податкової політики на мікрорівні (Н.І. Коваль [6], А.С. Колесніченко [7], Р.П. Андрушко [8], О.В. Мелень [9], Т. Писаренко [10], С.В. Святаш [11], Н.І. Цегельник [12]). Актуальним напрямом дослідження також залишається розгляд участі та особливостей адаптації обліково-аналітичного забезпечення до потреб реалізації податкової політики суб'єкта господарювання (Р.П. Андрушко [8], О.В. Мелень [9], Т. Писаренко [10], С.В. Святаш [11], Н.І. Цегельник [12]). Проте подальших науково-практичних розвідок потребують питання уточнення змісту складових, механізму формування та реалізації податкової політики, декларування її основних принципів тощо.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження організаційних, процедурних і методологічних компонентів податкової політики суб'єкта господарювання, встановлення взаємозв'язків і взаємозалежностей між ними та іншими аспектами господарської діяльності, її результатами, а також визначення структури відповідного внутрішнього регламенту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Політика з управлінської точки зору є багатоаспектною та динамічною системою, що включає в себе такі компоненти: мета та цілі; принципи; механізми та інструменти; суб'єкти та об'єкти; процес тощо. Податкова політика базується на податковому механізмі як сукупності взаємопов'язаних елементів та організаційно-методологічного інструментарію, які в кінцевому результаті забезпечують досягнення соціально-економічних цілей шляхом

регламентування здійснення податкових відносин. Найчастіше досліджуване поняття розглядають в контексті визначення державної економічної політики або ж бюджетної її складової. «Податкова політика – один із найбільш значущих інструментів економічної політики держави та впроваджується через окреслення головних цілей, завдань, якісних і кількісних параметрів під час формування доходів і видатків бюджету, управління державним боргом» [2, с. 171]. Однак податкова політика як інструмент управління реалізується й на нижчих рівнях, зокрема регіональному, рівні територіальних громад та суб'єктів підприємницької діяльності (рис. 1).

У науково-практичних дослідженнях значна увага приділена розгляду мети, змісту, принципів та інструментів реалізації податкової політики саме на національному рівні, що є виправданим, адже державна податкова політика є базовим орієнтиром в системі регламентів, які повинні враховуватися суб'єктами розроблення податкових політик на нижчих ієрархічних рівнях. «Податкова політика – це сукупність основних напрямів розвитку, які можуть бути здійснені в межах податкової системи за допомогою різноманітних податкових інструментів і важелів впливу на платників податків» [3, с. 674]. «Податкова політика – це сукупність дій державних органів управління щодо комплексного вирішення питань, які пов'язані з встановленням та адмініструванням податків, зборів і обов'язкових платежів у рамках коротко- та довгострокових завдань держави» [4, с. 349]. Отже, мета та варіант державної податкової політики знаходять

Рис. 1. Рівні податкової політики

Джерело: сформовано автором на основі [2; 3; 5; 6; 10]

своє організаційне, методичне та методологічне підґрунтя в податковому законодавстві, яке змінюється в умовах реформування системи оподаткування відповідно до соціально-економічних викликів.

Національною стратегією доходів до 2030 року [13] визначено наступні цілі реформування в сфері податкової політики: оподаткування доходів (реформування спрощеної системи оподаткування шляхом виведення юридичних осіб з під її дії, наближення ставок єдиного податку до рівня загальної системи оподаткування; відновлення прогресивних ставок податку на доходи фізичних осіб; удосконалення режиму інвестиційного стимулювання в рамках податку на прибуток, приведення правил його справляння до законодавства Європейського Союзу; продовження практики укладання договорів про уникнення подвійного оподаткування); непрямих податків (підвищення ставок акцизного податку на низку підакцизних товарів до мінімальних розмірів Європейського Союзу; приведення механізму справляння податку на додану вартість до вимог Європейського Союзу, зокрема через скасування знижених ставок і пільг); екологічного оподаткування та ресурсних платежів (скасування підвищуючих і понижуючих коефіцієнтів, що застосовуються до ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом; аналіз механізму оподаткування видобувних галузей відповідно до потреб післявоєнної відбудови; удосконалення механізмів оцінки майна як об'єкта оподаткування); загальних аспектів податкового механізму (законодавче врегулювання додаткових повноважень органів місцевого самоврядування щодо питань адміністрування місцевих податків і зборів; попередня систематична оцінка права на отримання податкових пільг і постмоніторинг; модернізація заходів податкового стимулювання розвитку переробної промисловості; проведення аналізу різних підходів до оподаткування віртуальних активів).

Функціонування системи оподаткування передбачає дотримання принципів загальності, рівності, недопущення проявів податкової дискримінації та нейтральності, що не призводить до формування податкової політики на регіональному рівні, за винятком добровільного узгодження механізмів оподаткування територіальними громадами регіону, окремих його аспектів у межах отриманих повноважень. Ситуація може змінитися за умови надання податкових преференцій регіонам, що зазнали шкоди від військових дій з метою їх відновлення та розвитку.

Формування податкової політики на рівні територіальних громад є прийнятним, так як дані суб'єкти наділені важелями прямого та непрямого впливу на виконання функцій, що покладені на систему оподаткування. До їх компетенції входить визначення податкових ставок (у межах визначеного діапазону) при спрощеному режимі оподаткування,

а з метою забезпечення достатнього рівня податкових надходжень від справляння місцевих податків і зборів, податку на доходи фізичних осіб в рамках бюджетного розподілу, територіальні громади зацікавлені в податковій детінізації діяльності суб'єктів бізнесу та фізичних осіб. Цілі податкової політики розвитку територіальних громад: «фокус на територіальних особливостях і потенціалі соціально-економічного розвитку територіальних громад при розробці податкової політики; науково обґрунтоване оподаткування на місцевому рівні з використанням наявного потенціалу територій; імплементація кращого міжнародного досвіду стимулювання соціально-економічного розвитку територіальних громад; підтримка підприємницького сектора, запровадження прозорості та зрозумілої системи оподаткування, виведення бізнесу з тіні; ефективне державне та місцеве управління в питанні оподаткування щодо стимулювання розвитку територіальних громад» [5, с. 208]. Наведені цілі підкреслюють важливість для територіальних громад системи оподаткування як управлінського об'єкта та податкової політики – сукупності засобів та інструментів, застосування яких забезпечить їх досягнення.

Беручи до уваги визначену мету дослідження більш детально необхідно зупинитися на ідентифікації змісту та особливостях формування податкової політики економічних суб'єктів мікрорівня. «Податкова політика суб'єкта господарювання – це комплекс заходів, пов'язаних із вибором у межах податкового законодавства альтернативних способів побудови системи оподаткування, що передбачає ідентифікацію податкового статусу, оцінку можливостей його зміни, максимальне зменшення податкового навантаження за рахунок податкових пільг, обрання методів та прийомів облікового спостереження в цілях ефективного акумулювання даних про податкові зобов'язання, застосування оптимальних процедур підготовки та подання податкових звітів, унеможливлення збільшення податкових зобов'язань через неефективні управлінські рішення, організацію податкового планування, аналізу та контролю тощо» [14, с. 293–294]. З процедурної точки зору окреслення податкової політики суб'єкта господарювання передбачає оцінку фактичних та перспективних аспектів господарської діяльності, ідентифікацію податків і зборів, аналіз податкового навантаження, створення внутрішніх регламентів, вибір варіанта податкової політики, застосування регламентованих управлінських, обліково-аналітичних та контрольних дій задля виконання податкового обов'язку та забезпечення досягнення стратегічних цілей розвитку. На рис. 2 представлені складові елементи податкової політики суб'єкта господарювання.

Основною метою створення та реалізації положень податкової політики суб'єкта господарювання

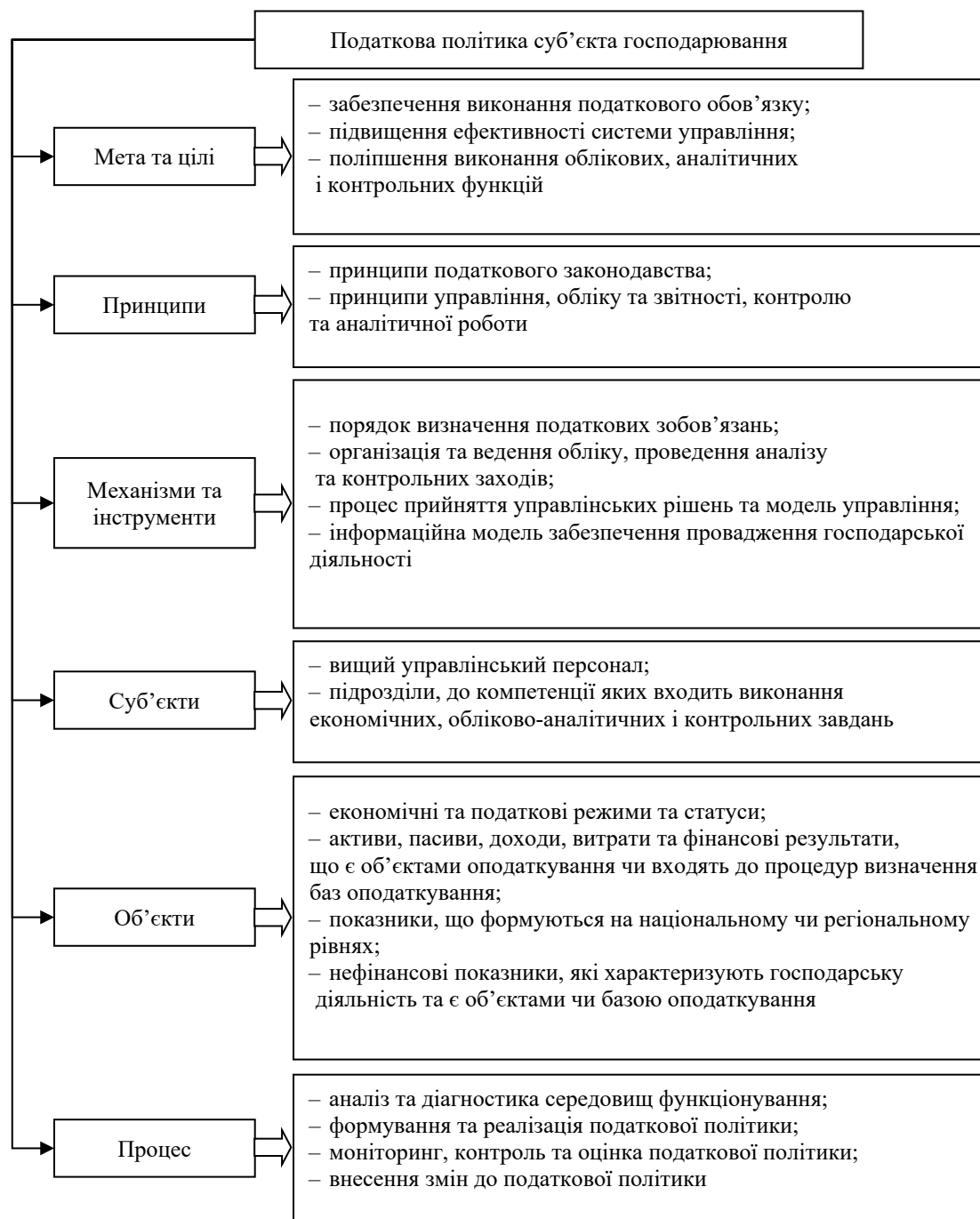

Рис. 2. Податкова політика суб'єкта господарювання

Джерело: власна розробка автора

є забезпечення дієвого виконання податкового обов'язку, яка деталізується такими цілями як підвищення ефективності системи управління та поліпшення виконання облікових, аналітичних і контрольних завдань. У свою чергу досягнення показників розвитку суб'єкта господарювання передбачає можливість обрання альтернативного варіанта податкової політики:

1) обережний варіант (вибір моделі загального оподаткування, чітке дотримання процедур виконання податкового обов'язку, відсутність практики зміни податкового статусу та застосування

податкових пільг, прийняття управлінських рішень без врахування податкових наслідків, високий рівень автономності облікового відображення податкових розрахунків, функціонування відповідної системи внутрішнього контролю, погодження з усіма вимогами (претензіями) податкових органів, обрання варіантів вирішення протиріч, що задовольняють інтереси податкових органів, не беручи до уваги збільшення податкових зобов'язань тощо);

2) виважений варіант (прийняття управлінських рішень, які забезпечують збалансованість

між результативними показниками діяльності та податковим навантаженням, формування цілісної інформаційної системи, покликані забезпечити вирішення загальних облікових, податкових, аналітичних і контрольних завдань, використання права на податкові пільги та знижки, зміна податкового статусу та захист власних інтересів при взаємодії з податковими органами тільки у випадках значного зменшення величини податкових зобов'язань чи можливості анулювання значних сум податкових фінансових санкцій);

3) ризиковий варіант (постійні зміни організаційно-правової форми та організаційної структури, новації в організації та здійсненні операційної та інших видів діяльності з метою максимальної мінімізації податкових зобов'язань, маніпуляції податковими статусами, зокрема через поділ бізнесу на умовно самостійні частини, активне використання прав на податкові пільги та знижки, використання інтегрованої інформаційної моделі, першочергове прийняття тих управлінських рішень, що мінімізують податкове навантаження, постійна взаємодія з податковими органами щодо протиріч, пов'язаних із процедурами виконання податкового обов'язку в розрізі податків і зборів).

Податкова політика суб'єкта господарювання, будь-який її варіант, передбачає дотримання принципів оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності, управління, аналізу та контролю. Їх реалізація при здійсненні податкових розрахунків забезпечує створення управлінської та інформаційної системи, які дозволяють ефективно ідентифікувати, вести облік та контролювати повноту погашення податкових зобов'язань в рамках визначених регламентів. Розглядаючи механізм оподаткування як управлінський об'єкт виконання податкового обов'язку доречно ідентифікувати низку принципів, які повинні бути враховані при розробленні та подальшому виконанні податкової політики, до них необхідно віднести обґрунтованість, раціональність, єдність стратегії та тактики, системність, прозорість, гнучкість, відповідальність, врахування та узгодження інтересів, прогнозування наслідків тощо. У даному випадку забезпечується узгодження підходів до управління господарською діяльністю, виконання податкового обов'язку, отримання конкурентних переваг і забезпечення перспективних показників розвитку.

Серед механізмів та інструментів податкової політики суб'єкта господарювання домінантне значення мають процедури ідентифікації, нарахування та погашення зобов'язань, які відповідають певному податковому режиму чи статусу. До них відноситься податкове планування, податковий механізм, податкова оптимізація, податковий контроль. Таким чином, в ході розроблення податкової політики потрібно здійснити вибір системи оподаткування та податкового статусу,

ідентифікувати систему пільг та інших податкових преференцій, визначити підходи до реалізації амортизаційної стратегії, окреслити механізми управління доходами та витратами, обрати стратегію та методи ціноутворення, визначити особливості облікової політики тощо.

Суб'єктами розроблення, провадження та оцінки податкової політики суб'єкта господарювання є його управлінський персонал та представники підрозділів, до компетенції яких входить виконання економічних, обліково-аналітичних і контрольних завдань. Зважаючи на взаємопов'язаність процесу здійснення податкових відносин з управлінською моделлю, цілями обліку, аналізу та контролю формується системний підхід до управління податковими розрахунками та ризиками. У такому контексті ідентифікується система об'єктів податкової політики, яка не обмежується тільки видами податкових платежів і механізмами їх справляння. Вона включає в себе ще й інші об'єкти з фінансовим та нефінансовим змістом. Основними фінансовими об'єктами податкової політики є доходи, витрати, фінансові результати, активи, капітал та зобов'язання, що відповідають об'єктам оподаткування, визначеним згідно чинного податкового законодавства. Існують об'єкти податкової політики з фінансовим змістом, які не залежать від результатів діяльності суб'єкта господарювання: розміри мінімальної заробітної плати та інших соціальних гарантій, грошова оцінка землі та мінімальне податкове навантаження тощо. До системи об'єктів, які вимірюються кількісно відносяться процеси та показники, на основі яких формується база оподаткування різними податками та зборами: обсяги викидів забруднюючих речовин, розміщених відходів, видобутих природних ресурсів, кількість розміщених осіб у місцях проживання тощо. Нефінансовий зміст мають більш складні з точки управління об'єкти податкової політики, мова йде про економічні та податкові режими та статуси, права на виконання нетипових господарських операцій чи дій з посиленням фінансовим і податковим державним контролем.

Процес формування та реалізації податкової політики суб'єкта господарювання характеризується поетапністю та системністю дій, які передбачають аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища його функціонування задля визначення впливу на можливі варіанти податкової політики, декларування її елементів та практичне застосування, моніторинг виконання, аналіз результативності та оцінка ефективності податкової політики, коригування податкової політики при встановленні низької її ефективності чи зважаючи на зміни у національних регламентах та в господарських процесах (рис. 3).

Важливе значення для ефективного формування та реалізації податкової політики має

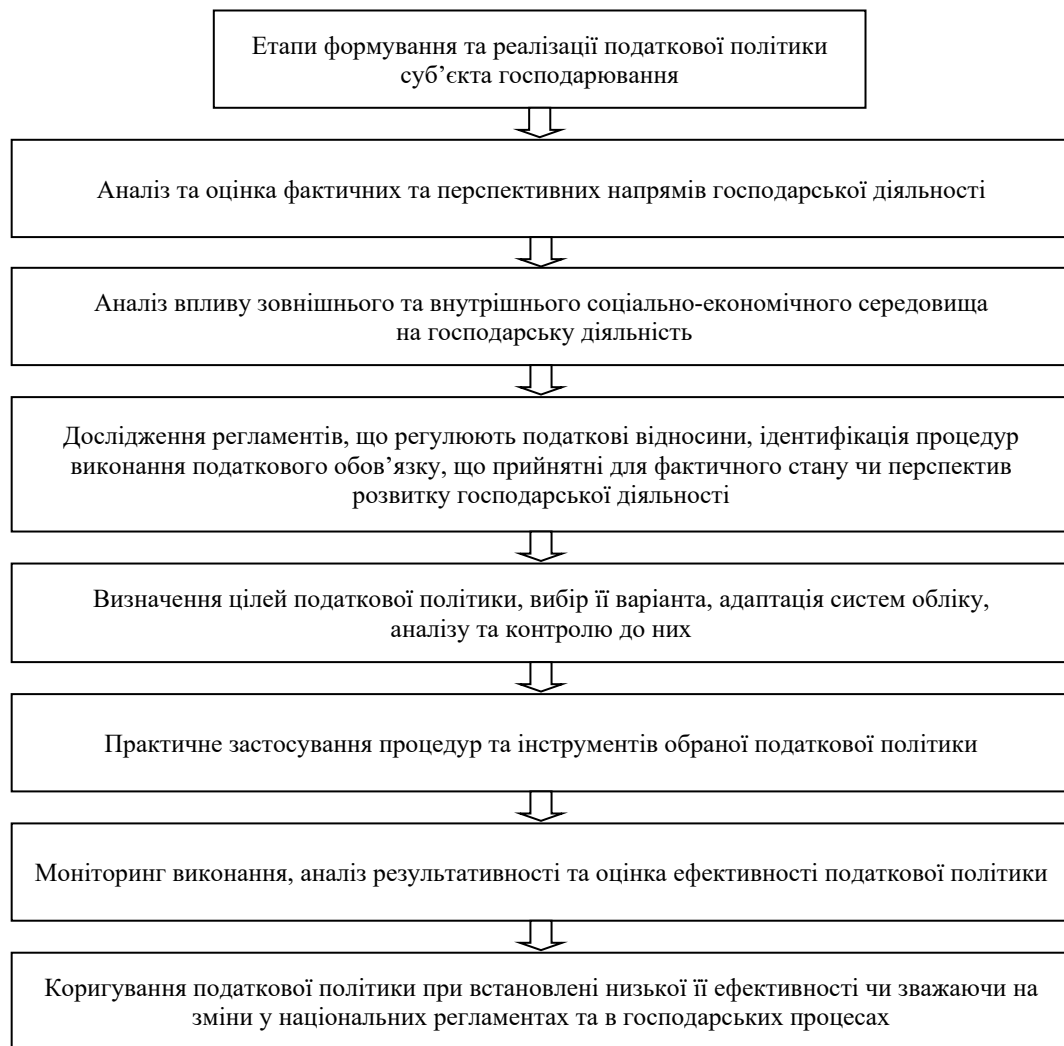

Рис. 3. Етапи процесу формування та реалізації податкової політики суб'єкта господарювання

Джерело: сформовано автором на основі [3; 6; 7; 10]

практична адаптація наведених організаційних та управлінських дій, їх узгодженість з особливостями побудови та функціонування інших інформаційних систем суб'єкта господарювання, зокрема обліково-аналітичною. «Рационально побудована облікова політика дає змогу підприємству мінімізувати ризики, пов'язані з податковими перевітками, а також ефективно контролювати рух фінансових ресурсів, спрямованих на погашення податкових зобов'язань. Саме тому обліково-аналітичні дані у прийнятті рішень щодо оподаткування підприємств забезпечують високий рівень інституційної трансформації податкового менеджменту та формують інформаційно-аналітичну основу для ухвалення раціональних управлінських рішень у сфері фіскальної політики» [8, с. 85]. «Взаємозв'язок між обліковою інформацією та податковим адмініструванням можна представити таким логічним ланцюжком: первинна інформація: фіксується у первинних облікових документах підприємства або надходить від зовнішніх контрагентів; обробка первинної документації:

контроль, розцінка, континування, розподіл між аналітичними центрами управління; аналіз облікової інформації: формування аналітичних відомостей у розрізі окремих об'єктів обліку та окремих податкових платежів; формування податкової політики: оцінка діючої податкової політики та розробка моделі податкової політики з урахуванням стратегічних завдань підприємства; податкове адміністрування: розподіл обов'язків між обліковими працівниками щодо обліку, звітності та розрахунків за податками і податковими платежами» [10, с. 84]. Система бухгалтерського обліку виконує значно більше завдань для формування та реалізації податкової політики суб'єкта господарювання, до них доречно також віднести застосування методологічного облікового інструментарію, який дозволяє по-різному інтерпретувати факти господарського життя (у межах нормативно-визначених регламентів), і як результат, – існування альтернативності при визначенні баз оподаткування та податкових зобов'язань. Бухгалтерський облік формує передумови для виконання інтеграційної

функції в межах інформаційної моделі, що вказує на взаємозв'язки та взаємозалежності між складовими податкових розрахунків та іншими показниками діяльності, зокрема результативними.

Функціонування облікової та податкової політик на теоретичному та практичному рівнях може здійснюватися шляхом: «поєднання цих дефініцій в інтегроване поняття «облікова податкова політика»; розмежування податкової та облікової політик як двох окремих понять, що мають єдиний об'єкт та принципи застосування; визначення облікової політики як інструменту податкової політики та/або інструменту оптимізації оподаткування» [7, с. 147]. Проте не вдаючись до визначення пріоритетності та рівня автономності між обліковою та податковою політиками необхідно відмітити потребу розроблення та затвердження внутрішнього регламенту про податкову політику у форматі положення за запропонованою структурою (рис. 4).

Декларування податкової політики суб'єкта господарювання у форматі внутрішнього рег-

ламенту забезпечить раціоналізацію процесу виконання податкового обов'язку, надасть змогу взаємоузгодити податковий механізм з іншими аспектами господарської діяльності, зокрема з моделлю управління, обліково-аналітичною системою та особливостями проведення контрольних заходів.

Висновки. Податкова політика суб'єкта господарювання – це не просто пасивне дотримання визначених на національному рівні податкових регламентів, а активна, системна, цілеспрямована діяльність, спрямована на якісне виконання податкового обов'язку, оптимізацію податкового навантаження, мінімізацію податкових ризиків у досягненні показників перспективного розвитку. Ідентифікація визначених складових податкової політики, дотримання запропонованої послідовності її створення та декларування основних положень у форматі внутрішнього регламенту забезпечить виконання наведених завдань.

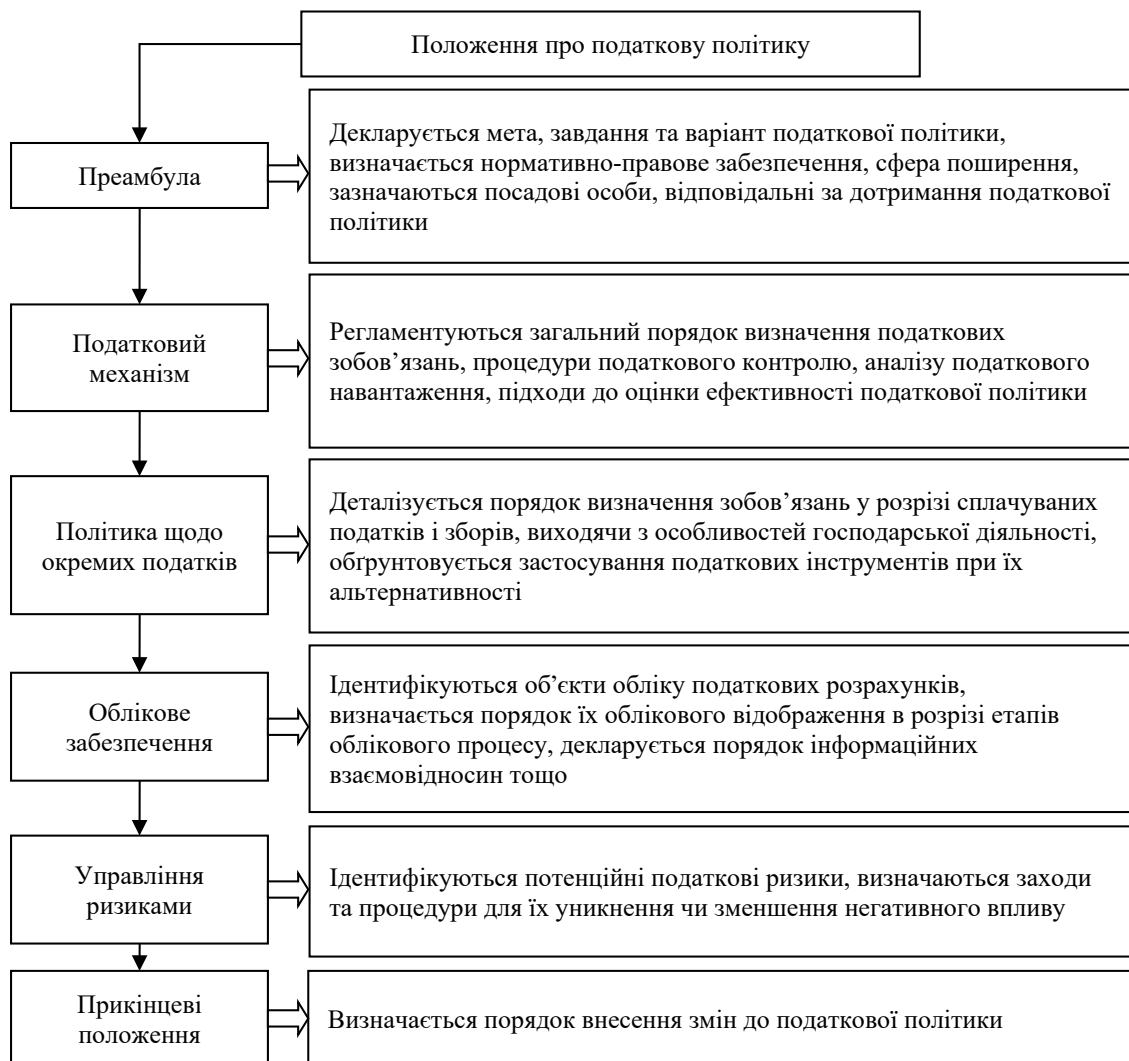

Рис. 4. Структура Положення про податкову політику суб'єкта господарювання

Джерело: власна розробка автора

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Публічний звіт ДПС 2024. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-888084.html>
2. Архирейська Н.В., Панасейко І.М., Панасейко М.С. Особливості податкової політики України в сучасних умовах та шляхи її удосконалення. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2022. №3(79). С. 164–172.
3. Гомон М.В. Податкова політика держави та принципи її формування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип.11. С. 673–676.
4. Нечипоренко А.В., Панченко І.В., Мороз Л.О. Стан і перспективи розвитку податкової політики України. *Бізнес Інформ*. 2021. №5. С. 348–354.
5. Крачок Л.І. Пріоритети податкової політики соціально-економічного розвитку територіальних громад. *Бізнес Інформ*. 2024. №2. С. 201–210.
6. Коваль Н.І., Подолянчук О.А., Гудзенко Н.М. Податкова політика підприємства: особливості та значення у сучасних реаліях. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. №13. С. 73–79.
7. Колесніченко А.С. Податкова політика й облікова політика суб'єкта господарювання: теоретико-аналітичний та регуляторний аспекти. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2019. Вип. 34. С. 144–149.
8. Андрушко Р.П., Плекан М.В., Поляк-Свергун М.М. Роль обліково-аналітичних даних у прийнятті управлінських рішень щодо оподаткування підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2025. Випуск 83. С. 85–89.
9. Мелень О.В., Скуменко Г.В. Організація податкового обліку та формування податкової політики на підприємстві. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 60. С. 216–221.
10. Писаренко Т., Тлущкевич Н. Обліково-аналітичні аспекти прийняття стратегічних управлінських рішень для організації податкового адміністрування на підприємстві. *Економічний форум*. 2023. №3. С. 82–86.
11. Святаш С.В. Податкове рахівництво як базова складова управління податками. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. №2. С. 108–111.
12. Цегельник Н.І. Облікове забезпечення та ризики формування бази оподаткування для обчислення податків в бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 63. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4185/4114>.
13. Про схвалення Національної стратегії доходів до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. №1218-р. URL: <https://kmu.gov.ua/pras/pro-skhalennia-natsionalnoi-strategii-dokhodiv-do-2030-s1218-271223>.
14. Кузь В.І. Податкова політика суб'єкта господарювання як засіб підвищення ефективності його діяльності. *Фінансові інструменти сталого розвитку економіки*: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (12 травня 2022 р.). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2022. 467 с. С. 292–295.
- of Ukraine 2024. State Tax Service of Ukraine]. Available at: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-888084.html> (accessed August 14, 2025).
2. Arkhiiska N.V., Panaseiko I.M., Panaseiko M.S. (2022). Osoblyvosti podatkovoi polityky Ukrainy v suchasnykh umovakh ta shliakhy yii udoskonalennia [Peculiarities of Ukraine's tax policy in modern conditions and ways to improve it]. *Naukovyi pohliad: ekonomika ta upravlinnia – Scientific view: economics and management*, vol. 3(79), pp. 164–172.
3. Homon M.V. (2016). Podatkova polityka derzhavy ta pryntsypy yii formuvannia [State tax policy and principles of its formation]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and national economic problems*, vol. 11, pp. 673–676.
4. Nechyporenko A.V., Panchenko I.V., Moroz L.O. (2021). Stan i perspektyvy rozvytku podatkovoi polityky Ukrainy [State and prospects for the development of tax policy in Ukraine]. *Biznes Inform – Business Inform*, vol. 5, pp. 348–354.
5. Kratchok L.I. (2024). Priorytety podatkovoi polityky sotsialno-ekonomichnoho rozvytku terytorialnykh hromad [Tax policy priorities for the socio-economic development of territorial communities]. *Biznes Inform – Business Inform*, vol. 2, pp. 201–210.
6. Koval N.I., Podolianshuk O.A., Hudzenko N.M. (2023). Podatkova polityka pidpriemstva: osoblyvosti ta znachennia u suchasnykh realiakh [Tax policy of the enterprise: features and significance in modern realities]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, vol. 13, pp. 73–79.
7. Kolisnichenko A.S. (2019). Podatkova polityka y oblikova polityka subiekta hospodariuvannia: teoretyko-analitychnyi ta rehulyatornyi aspekty [Tax policy and accounting policy of a business entity: theoretical, analytical and regulatory aspects]. *Naukovyi visnyk of Kherson State University – Scientific Bulletin of Kherson State University*, vol. 34, pp. 144–149.
8. Andrushko R.P., Plekan M.V., Poliak-Sverhun M.M. (2025). Rol oblikovo-analitychnykh danykh u pryiniatti upravlynskykh rishen shchodo opodatkovannia pidpriemstv [The role of accounting and analytical data in making management decisions regarding corporate taxation]. *Infrastruktura rynku – Market infrastructure*, vol. 83, pp. 85–89.
9. Melen O.V., Skumenko H.V. (2021). Orhanizatsiia podatkovoho obliku ta formuvannia podatkovoi polityky na pidpriemstvi [Organization of tax accounting and formation of tax policy at the enterprise]. *Infrastruktura rynku – Market infrastructure*, vol. 60, pp. 216–221.
10. Pysarenko T., Tluchkevych N. (2023). Oblikovo-analitychni aspekty pryiniattia stratehichnykh upravlynskykh rishen dlia orhanizatsii podatkovoho administruvannia na pidpriemstvi [Accounting and analytical aspects of making strategic management decisions for organizing tax administration at an enterprise]. *Ekonomichnyi forum – Economic Forum*, vol. 3, pp. 82–86.
11. Sviata S.V. (2020). Podatkove rakhivnytstvo yak bazova skladova upravlinnia podatkami [Tax accounting as a basic component of tax management]. *Naukovyi visnyk of the International Humanitarian University – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University*, vol. 2, pp. 108–111.

REFERENCES:

1. Publichnyi zvit DPS 2024. Derzhavna podatkova sluzhba Ukrainy [Public report of the State Tax Service

12. Tselnyk N.I. (2024). Oblikove zabezpechennia ta ryzyky formuvannia bazy opodatkuvannia dlia obchyslennia podatkiv v biznesi [Accounting support and risks of forming a tax base for calculating taxes in business]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, vol. 63. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4185/4114> (accessed August 11, 2025).

13. Pro skhvalennia Natsionalnoi stratehii dokhodiv do 2030 roku: Kabinet Ministriv Ukrainy [On the approval of the National Revenue Strategy until 2030]. Available

at: <https://kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-natsionalnoi-stratehii-dokhodiv-do-2030-s1218-271223> (accessed August 11, 2025).

14. Kuz V.I. (2022). Podatkova polityka sub'iekta hospodariuvannia yak zasib pidvyshchennia efektyvnosti yoho diialnosti [Tax policy of a business entity as a means of increasing the efficiency of its activities]. *Finansovi instrumenty staloho rozvytku ekonomiky: materialy IV mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (Chernivtsi, May 12, 2022). Chernivtsi: Chernivetskyi nats. un-t. pp. 292–295. (in Ukrainian).

Стаття надійшла: 30.06.2025

Стаття прийнята: 14.07.2025

Стаття опублікована: 29.08.2025